ГОДИШЕН ДОКЛАД

за наблюдението на изпълнението на

Плана за интегрирано развитие на община Елена 2021-2027 г.

през 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ....5

II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА (ПИРО) И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА....6

III. ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ....13

Стратегическа цел 1: Създаване на условия за бизнес с по-висока добавена стойност в местната икономика....14

Приоритет 1: Насърчаване към инвестиции в производствени дейности и подпомагане на предприемачеството....14

Приоритет 2: Развитие на интегриран туристически продукт....15

Приоритет 3: Подобряване състоянието на пътната инфраструктура и свързаност....16

Стратегическа цел 2: Опазване на околната среда и подобряване условията за живот....16

Приоритет 4: По-добро управление на отпадъците....16

Приоритет 5: Опазване на водите и почвите....17

Приоритет 6: Облагородяване на населените места....18

Стратегическа цел 3: По-добра грижа за хората и развитие на човешкия и социалния капитал....19

Приоритет 7: Интегрирано взаимодействие и повишаване качеството на социалните и здравните услуги....19

Приоритет 8: Създаване на по-привлекателна среда за учене и спорт....19

Приоритет 9: Развитие на културните дейности и съхранение на местните традиции и обичаи....20

Приоритет 10: Подобряване на местното самоуправление....21

IV. ДЕЙСТВИЯТА, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО....22

Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни....22

Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО през 2022 година, както и мерките за тяхното преодоляване....22

Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината....23

Мерките за постигане на необходимото съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени 23

Мерките за прилагане принципа на партньорство 24

Резултатите от извършени оценки към края на 2022 година 24

V. ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ 25

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО 26

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 28

Стратегическа цел 1: Създаване на условия за бизнес с по-висока добавена стойност в местната икономика 28

Стратегическа цел 2: Опазване на околната среда и подобряване условията на живот 31

Стратегическа цел 3: По-добра грижа за хората и развитие на човешкия и социалния капитал 35

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БЗС	Блок на земеделското стопанство
ДГ	Детска градина
ЕСТИ	Единна система за туристическа информация
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие
МИГ	Местна инициативна група
НКПР	Националната концепция за пространствено развитие
НСАИКПД	Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие
ОбУ	Обединено училище
ОТИЦ	Общински туристически информационен център
ОУ	Основно училище
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
СУ	Средно училище
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ

I. **ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ**

Планът за интегрирано развитие на община Елена (ПИРО Елена) е средносрочен стратегически документ и основен инструмент за управлението на общината през периода 2021 – 2027 година. Разработен е в съответствие с нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, националните и регионалните цели и приоритети за развитието на България, като включва и разпоредбите, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър за територията на общината. Органът за наблюдение на плана за интегрирано развитие на община Елена е Общински съвет Елена. Той осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на плана.

За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на община Елена се разработва ежегодно доклад, който е в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие и Правилника за неговото прилагане. Изготвя се чрез отчитане и анализ на реализираните мерки и проекти, включени в Програмата за реализация на плана въз основа на индикаторите за наблюдение. Годишният доклад се изготвя по определен от кмета на общината ред и по негово предложение се одобрява от общинския съвет. Той е публичен и се оповестява в сайта на общината.

В процеса на наблюдение и оценка на плана за интегрирано развитие на община участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори и неправителствените организации.

Съгласно чл. 72, ал. 8 от ППЗРР настоящият доклад съдържа:

- Общи условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на община Елена (ПИРО) и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- Постигнатият напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО въз основа на индикаторите за наблюдение;
- Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на Плана;
- Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ПИРО с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;
- Заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на ПИРО.

Стратегически документи, обвързани с ПИРО:

- Да преобразим света: програма до 2030 година за устойчиво развитие;
- Документ за размисъл „Към устойчива Европа до 2030 година“;
- Национална програма за развитие „България 2030“;
- Интегрирана териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Северен централен регион 2021 – 2027 г.;
- Националната концепция за пространствено развитие 2013 - 2025 г. (НКПР) и нейната актуализация;

- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие (НСАИКПД) до 2030 г.;
- Регионална програма за управление на отпадъците за регион Велико Търново 2021 - 2028 г.;
- Програма за енергийна ефективност на община Елена 2021 – 2023 г.;
- Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на община Елена 2022 – 2024 г.;
- Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на община Елена 2020 - 2029 г.;
- Стратегия за управление на общинската собственост в община Елена за мандата 2019 - 2023 г.;
- Стратегия за ефективно местно развитие чрез активизиране на съществуващите териториални ресурси в партньорство с местната общност, граждански структури и бизнес (2021 - 2027 г.) на община Елена;
- Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елена (2021-2022).

В процеса на разработване на доклада са използвани следните информационни източници:

- Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България – ИСУН 2020;
- „Бюро по труда“ филиал Елена;
- Сдружение „МИГ общини Елена и Златарица“;
- Образователни институции на територията на общината;
- Общинска служба „Земеделие“ – гр. Елена;
- Общински туристически информационен център;
- Музей на Възраждането „Иларион Макариополски“;
- Официален сайт на ГРАО;
- Официален сайт на РЗИ – Велико Търново;
- Официален сайт на Национален статистически институт;
- Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН);
- Дирекции на Общинска администрация.

II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА (ПИРО) И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ПИРО са отчетени и настъпилите промени в социално-икономическите условия, оказващи пряко въздействие върху развитието на община Елена.

Демографско развитие

Към 15.12.2022 г. регистрирани по постоянен адрес на територията на община Елена са 9549 души, а в общинският център – 5555 души. В сравнение с предходната година, населението

в общината е намаляло с 0,8%. Това до голяма степен се дължи на ниската раждаемост, емиграционните и имиграционните процеси.

Забележка: Източник на информация – уебсайт на ГРАО

Независимо че официалната статистиката отчита спад на населението, реално броят на живущите в общината е по-голям вследствие на пандемията от COVID-19. Много хора предпочетоха уюта на малките населени места, които са в Еленския балкан, но не са сменили адресната си регистрация заради предимствата, които дават големите градове.

Равнище на безработица

Според официалния сайт на Националния статистически институт средно годишното равнище на безработицата в страната за 2022 г. е 3,9%. За община Елена този процент е повече от два пъти по-висок за изминалата година – 8,6%.

Пазарът на труда се характеризира с висока безработица, при голям брой безработни без квалификация. Регистрираните безработни в Бюрото по труда филиал Елена през 2022 г. са общо 310. От тях младежи до 29 г. са 35 бр., лица с намалена трудоспособност – 18 бр., самотни родители – 4 бр., майки с деца до 3 години – 9 бр., а продължително безработни са 22 бр.

Забележка: Източник на информация – Бюро по труда филиал Елена

Здравеопазване

Първичната извънболнична медицинска помощ се осъществява от амбулатории – индивидуални практики за медицинска и дентална помощ. През 2022 г. на територията на община Елена общопрактикуващите лекари са 6 на брой, а специалистите по дентална медицина – също 6 на брой.

Специализираната медицинска помощ се осъществява от общо 11 лекари в „Медицински център I – Елена“. В същата сграда се помещава и Центърът на спешна медицинска помощ (ЦСМП) гр. Велико Търново филиал Елена.

Населението на общината се обслужва от две медицински лаборатории, които се намират в административния център.

В града е обособен хоспис, който предлага палиативни грижи за тежко и терминално болни, като предоставя 24-часово медицинско обслужване и наблюдение, рехабилитация, наблюдаващ лекар, посещения от личен лекар. Капацитетът му е 25 души. Осигурява се ежедневно обгрижване включващо: лична хигиена, социален контакт, предоставяне на топла и питателна храна.

Забележка: Източник на информация – уебсайт на Регионална здравна инспекция – гр. Велико Търново

Социални услуги

Социалните услуги в община Елена обхващат дейности, които са с цел подкрепа, превенция и/или преодоляване на социалното изключване, реализиране на права и подобряване на

качеството на живот. В основата им стоят социалната работа, индивидуалният подход и индивидуалната оценка на потребностите. Предоставят се при изявено желание от страна на бъдещия потребител, съобразно личния му избор.

В община Елена са разкрити и функционират услуги за деца и възрастни, съобразени с вида и броя на уязвимите групи на територията.

Дневен център за деца и младежи с увреждания
Центъра е създаден по Програма ФАР през 2007г, като след края на проекта със Заповед № 5 / 08.01.2008г. на АСП, респективно МТСП е открит Дневен център за деца и младежи с увреждания, който продължава да функционира като делегирана държавна дейност. В Центъра се извършват следните дейности: дневна грижа за децата и младежите, логопедична дейност, психологична дейност, възпитателни и трудотерапевтични занимания, рехабилитационна дейност, подпомагане учащите потребители в образователния процес, организация на свободното време и личните контакти, консултиране и подпомагане на родителите и техните родителски умения като ко-терапевти, хранене – обяд и следобедна закуска, организиран транспорт за превозване на потребителите от дома им до Дневния център и обратно. Капацитетът му е 36 души, а работният екип наброява 13 специалисти и помощен персонал.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания
Със Заповед № РД.01-0953 / 14.05.2019 г. на изпълнителния директор на АСП е разкрит Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания с капацитет 10 места. Екипът се състои от ръководител/социален работник, домакин/поддръжка 1 бр. и детегледачи 6 бр. Това е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство. Организирането на живота и услугите в него са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност.

Център за ранна интервенция на увреждaнията
От 2016 г. община Елена реализира проект „Услуги за ранно детско развитие в община Елена”, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. и с удължен срок за изпълнение на дейностите до 31.12.2022 г. Осигурено е и необходимото допълнително финансиране за обезпечаване на дейностите в размер на 25 263 лв. С тези средства бюджетът на проекта става 810 396 лв.

В Центъра се предлагат следните услуги: индивидуална педагогическа подкрепа на деца с увреждания; подкрепа за осигуряване на здравна консултация и дейности по превенция на заболяванията; психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения, семейно консултиране и подкрепа, индивидуална и групова работа с деца и родители; ранна интервенция на увреждaнията; допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на децата за равен старт в училище. По проекта работят психолог, логопед, педиатър, акушер-гинеколог, акушерка, медицинска сестра, рехабилитатор, специален педагог, социални работници, шофьор, медиатори.

Забележка: Източник на информация - ИСУН

Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни с умствена изостаналост (ЦНСТПДУИ) с. Илаков рът

Центърът е създаден със Заповед № РД.01-0999/10.08.2017 г. на изпълнителния директор на АСП. ЦНСТПЛУИ е форма на социална услуга, насочена към лица, които имат нужда от 24-часова грижа, която се предоставя в условия, близки до семейната среда. Лицата получават необходимата им индивидуализирана подкрепа за водене на относително самостоятелен живот. Центърът е с капацитет 12 места, а услугите, които предлага на своите потребители е консултиране, дневна грижа, социална рехабилитация, терапия, информиране и обучение, групова и индивидуална работа.

Домашен социален патронаж (ДСП)

Създаден е през 1985 год. и натрупвайки богат опит тази социална услуга се превръща в сериозен помощник, а понякога и единствен за много от възрастните хора особено самотно живеещите в по-отдалечените села. Капацитетът на патронираните лица е 100 души. Освен доставка на храна, ДСП предоставя социални услуги по домовете, поддържане на лична хигиена и хигиена на жилищните помещения, обитавани от потребителя, съдействие за снабдяване с технически средства на потребители с увреждания, съдействане за явяване на ТЕЛК, битови услуги и др.

Чрез ДСП община Елена изпълнява проект „Топъл обяд в Община Елена" на стойност 52 750.06 лв., който е продължение на успешно изпълнен проект „Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 в Община Елена" за справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храни и основно материално подпомагане на най-нуждаещите се лица и прилагане на съпътстващи мерки, които подпомагат социалното им приобщаване. Чрез настоящия проект ще се осигури топъл обяд на лица живеещи в бедност на територията на община Елена - лица и семейства без доходи, лица обект на социално подпомагане, лица с увреждания с ниски доходи, лица с установена нужда от ежедневна допълнителна подкрепа. Общият брой лица, които ще получават топъл обяд, е 30. Проектът е стартирал на 01.11.2022 г. и е със срок за изпълнение до 31.05.2025 г.

Забележка: Източник на информация - ИСУН

Социална услуга „Асистентска подкрепа“

„Асистентската подкрепа“ е специализирана социална услуга, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на деца и лица с трайни увреждания и на лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване. Тя е предоставяна от лице назначено на длъжност „Социален асистент“, като за изминалата 2022 г. са били 17 души.

Проект „Патронажна грижа + в община Елена“

Патронажната грижа цели подобряването на качеството на живот и възможностите за социално включване на възрастни хора и лица с увреждания чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда. Предоставя се психологическа подкрепа, консултиране, доставка на храна, хранителни продукти и продукти от първа необходимост. Проектът е на обща стойност 316 100.23 лв., в това число разходи по линия на ЕСФ чрез механизма REACT EU в размер на 268 855.27 лв. и 40 158.22 лв. разходи по линия на ЕСФ, разпределени в Компоненти 1, 2 и 3. Срокът за изпълнение е до 21.04.2023 г.

В партньорство с общини Стражица, Златарица и Лясковец е осъществен проект „Патронажна грижа в общините Елена, Златарица, Лясковец и Стражица“ – Компонент 4,

чиято дейност е била предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги. Източник на финансирането е ЕСФ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. БФП за целия проект е 147 963.14 лв., като договорената стойност за община Елена е 47 244.96 лв. Дейността е приключила на 18.03.2022 г.

Забележка: Източник на информация - ИСУН

Дирекция „Социално подпомагане“ – гр. Елена
Дирекцията играе много важна роля, като осъществява дейности по предоставяне на социални помощи за лица и семейства; социални помощи за деца; помощи и подкрепа на хора с увреждания и възрастни хора. Има и създаден отдел „Закрила на детето“.

Клуб на пенсионера и инвалида
Тяхната цел е да съдействат за поддържане на социалните контакти и да поддържат активно дълголетие на пенсионери и инвалиди. Клубовете организират и провеждат дейности и мероприятия със социален, здравен, културен и развлекателен характер.

Образование

Общият брой на децата и учениците в учебните заведения на територията на община Елена за учебната 2022/2023 г. е 945.

Учебно заведение Населено място	Общ брой деца/ученици
СУ „Иван Н. Момчилов“ гр. Елена	428
НУ „Иларион Макариополски“ гр. Елена	68
ОбУ „Отец Паисий“ с. Майско	144
ОУ „Отец Паисий“ с. Константин	48
ОУ „Христо Ботев“ с. Беброво	25
ДГ „Радост“ гр. Елена	133
ДГ „Вяра, Надежда и Любов“ с. Беброво	20
ДГ „Щастливо детство“ с. Константин	23
ДГ „Приказен свят“ с. Майско	45
ДГ „Мир“ с. Каменари	11
Общо	**945**

Културни дейности

В община Елена се организират разнообразни културни дейности, вплели в едно минало, настояще и бъдеще. Постоянно обогатяващ се е Календарът на културните събития, който цели задоволяване на интересите и предпочитанията на всички. Най-мащабни са проявите,

свързани с Празника на град Елена, които са през месец май, както и Празникът на еленския бут. Ежегодно се провеждат два фолклорни фестивала – „Веселие в Елена“ и „Да се хванем за ръце и да тропнем ний хорце“. Утвърдиха се и Европейските дни на художествените занаяти, които оживяват в двора на Архитектурно-исторически комплекс „Даскалоливница“.

На територията на общината има 19 читалища, като две от тях са в град Елена. Културната дейност на селищата извън общинския център е съсредоточена в читалищата, които развиват самодейно творчество и библиотечно дело. Всяка година се провежда събор, на който самодейците от цялата община се представят и обявяват своите постижения за изминалата година. С уникална своя атмосфера се утвърдиха два празника – на мекицата и на шарената черга, народния бит и старите занаяти, организирани от НЧ „Съгласие – 2014“ с. Блъсковци. Те са доказателство, че и в малките населени места могат да се случват по-мащабни културни събития.

В сградата на НЧ „Напредък – Елена - 1863“ се помещава градската библиотека, която разполага с приблизително 70 хил. библиотечни единици от всички отрасли на знанието. Има обособен „Детски отдел“, който разполага с четива за най-малките читатели до 10-годишна възраст. Близо 4000 книги е фондът, от които детска научнопопулярна литература, български и чуждестранни художествени издания.

За обогатяване на културния живот в община Елена безспорно имат принос и Музеят на Възраждането „Иларион Макариополски“, училищата, детските градини, Центърът за личностно развитие и Школата по изкуствата.

Отраслова структура

Отрасловата структура, според броя на предприятията по икономически дейности, е относително равномерна през годините без резки отклонения в стойностите. От голямо значение за местната икономика имат: търговията; ремонта на автомобили и мотоциклети; селско, горско и рибно стопанство; преработваща промишленост; хотелиерство и ресторантьорство; строителство.

Селско стопанство

Общата площ на земеделската земя е 259 640 дка, разпределени както следва:

- ниви – 180 678 дка;
- трайни насаждения – 4 872 дка;
- лозя – 204 дка;
- ливади и пасища – 44 004 дка;
- други – 29 882 дка.

Горските територии са 363 414.455 дка.

Основните видове отглеждани култури за стопанската 2021/2022 година са: слънчоглед, царевица зърно, пшеница, сливи, лавандула и тритикале. Отглеждат се още и орехови насаждения, арония, ечемик, картофи, малини, ябълки, круши, ягоди и череши. Площта им възлиза на 6 764.2 дка. Засетите есенници за стопанската 2022/2023 година са пшеница, ечемик и ръж на площ от общо 2320 дка.

Животновъдните стопанства на територията на община Елена са:

- говедовъдни – 28;
- овцевъдни и козевъдни – 52;
- коневъдни – 2;
- рибовъдни язовира – 3;
- стопанство за пъдпъдъци – 1;
- стопанство за бройлери – 1;
- пасища на коне и магарета – 4;
- пасища за говеда – 4
- пчелини – 35.

Най-голям е броят на отглежданите овце – 6590 бр., както и на отглежданите пчелни семейства – 3257 бр.

Идентифицирали са се общо 255 бенефициенти – 226 физически и 29 юридически лица с обща площ 6 477.46 ха и 6138 броя БЗС. Бенефициенти, кандидатствали по схеми за животни или пчели, са 16.

Предвид характера на селскостопанската дейност в общината земеделските стопани идентифицират предимно площи, които използват за паша на животните или косят. Сравнително малък е делът на площите, които са очертани като обработваеми земи и трайни насаждения.

Туризъм

Две години след пандемията от Ковид-19 туристическият бранш отчита все по-голям приход, а община Елена се завръща в списъка на търсените дестинации за еко, културен и кулинарен туризъм. Това е отчетено и в Общинския туристически информационен център, където за изминалата 2022 година е регистриран ръст на посетителите с 39,3% спрямо предходната година. Българските туристи преобладават значително – 3704, докато чужденците, потърсили услугите на ОТИЦ, са 80. Все още контактът на място си остава най-предпочитан за туристите за получаване на информация, а на второ място е чрез връзка по телефона.

Богатото културно-историческо наследство на град Елена буди голям интерес сред гостите. Общият брой посетители в Музей на Възраждането „Иларион Макариополски“ за изминалата година е 21 697 души. Приходите от дейността на музея са на стойност 65 428 лв., от които 54 204 лв. са от входни такси и беседи, а 11 224 лв. са от продажбата на рекламни материали. Месеците, в които е най-посещаван Музеят за 2022 г., са: юни, юли, август и септември.

Освен с богатата си история, община Елена привлича туристи и с многобройните си природни забележителности и възможности за отдих и разходка. Най-популярни са Христовския водопад, мемориален комплекс „Вълчан войвода“ в с. Раювци и кътовете за отдих в близост до с. Мийковци. Има редица еко-пътеки, които се поддържат от Туристическо дружество „Чумерна – 1901“, както и новоизградени пешеходни маршрути и кътове за почивка. Риболовът също е много популярен на яз. „Йовковци“, яз. „Палици“ и реките, преминаващи през редица села.

През 2022 г. са категоризирани общо 53 туристически обекта. От тях 46 са места за настаняване с обща леглова база 619, разпределени по вид както следва:

- Къща за гости – 37;
- Хотел – 1;
- Семеен хотел – 3;
- Пансион – 1;
- Стаи за гости – 4.

Спрямо категорията местата за настаняване са разпределени както следва:

- Категория „една звезда“ – 22 обекта;
- Категория „две звезди“ – 12 обекта;
- Категория „три звезди“ – 8.

Категоризираните заведения за хранене и развлечение са 7 на брой, с общ капацитет 358 места:

- Снекбар – 4;
- Кафе-сладкарница – 1;
- Кафе-аперитив – 2.

Спрямо категорията са разпределени както следва:

- Категория „една звезда“ – 5;
- Категория „две звезди“ – 2.

Според Единната система за туристическа информация (ЕСТИ) реализираните нощувки са 61 290, а събрания туристически данък е на стойност 18 814 лв.

III. ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. Индикаторите за наблюдение обхващат физическите параметри по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие. За целите на плана ще се използват два вида индикатори: за продукт и за резултат.

- Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. По някои от приоритетите индикаторите се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.
- Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено измерими индикатори.

Като цяло може да бъде обобщено, че индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат – по отношение на целите.

В Приложение 1 е представена матрицата на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО, като са добавени отчетните стойности за 2022 г.

Стратегическа цел 1: Създаване на условия за бизнес с по-висока добавена стойност в местната икономика

Приоритет 1: Насърчаване към инвестиции в производствени дейности и подпомагане на предприемачеството

Мярка 1.2: Подпомагане на предприемачеството и привличане на външни инвеститори

СНЦ „МИГ общини Елена и Златарица“ е оказало методическа помощ при разработването и управлението на общо 8 проектни предложения за 2022 г. Проектите са предимно свързани с подкрепа за стартиращи предприятия и земеделски стопани. През изминалата година е приключил проект „Инвестиции за подобряване дейността на Елена Мес ООД“, който е на стойност 78 085.00 лв., а БФП е в размер на 39 042.49лв.

Проектите, които се изпълняват към момента на текущия доклад, подпомагащи предприемачеството на територията на община Елена, са 19 на брой.

През отчетния период „Местната инициативна група общини Елена и Златарица“ провежда 2 информационни срещи и 3 обучения, които са пряко свързани с изпълнението на целите на СВОМР. Две от тях са насочени към бенефициенти на тема „Изпълнение на проекти по СВОМР и тяхното отчитане“. Третото обучение, а именно „Концепцията „Smart villages“ и възможности за прилагане“, е отправено към местни лидери.

Предоставяне на информация относно изпълнението на Стратегията за водено от общностите местно развитие се е състояло в рамките на 2 срещи с общо 36 участници. Организаторът, „МИГ общини Елена и Златарица“, информира за приеми, постъпили проектни предложения, предложени за финансиране проекти, сключени, прекратени и изпълнени договори. Участници са били представители на кметства, читалища, общински, социални институции и неправителствени организации. Част от информационната кампания е ежегодното организиране на празник с музикално-артистична програма, демонстрации на занаяти и дегустация на продукти на производители от територията на „МИГ общини Елена и Златарица“.

Община Елена съвместно с Ротари клуб Елена подаде проектно предложение по процедура BGLD-1.007 Малка грантова схема „Създаване на работни места“ на стойност 390 837.36 лв. Тя се финансира от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. Проектното предложение предвижда създаването на Център за подкрепа на бизнеса в община Елена с цел повишаване на икономическата активност и предотвратяване на трудовата миграция, в който ще се осигури заетост на 3 лица. Центърът ще предлага съдействие в две основни направления: маркетинг на продукти и услуги и изграждане на капацитет за повишаване на конкурентоспособността на местния бизнес.

Приоритет 2: Развитие на интегриран туристически продукт

Мярка 2.1: Въвеждане на системен подход в управлението на туризма

Община Елена взема участие в 3 туристически изложения за 2022 г.:

- Международно туристическо изложение "Ваканция & СПА Експо" в гр. София през месец февруари в партньорство с Местен съвет по туризъм – гр. Елена;
- Международно туристическо изложение „Културен туризъм 2022" - Велико Търново през месец април;
- Туристическо изложение „Уикенд туризъм" в гр. Русе през месец юни.

Регулярни анкетни проучвания с цел подобряване на предлаганите услуги се провеждат в Общинския туристически информационен център в града.

Мярка 2.2: Социализация и популяризиране на културно-историческото наследство

През изминалата година приключи проект по процедура BG06RDNP001-19.328 МИГ общини Елена и Златарица по подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата". ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП) е източникът на финансиране, а изплатената БФП е в размер на 60 366.67 лв. В резултат на този проект е извършено етнографско проучване на традиционната храна и начини за обработка на хранителните продукти и суровини като част от културното нематериално наследство на общините Елена и Златарица. Събраните данни са издадени в пътеводител „Настоящото забравено", който се разпространява безплатно в хотели, туристически центрове и на обществени места, които са обект на посещение от страна на туристи. Целта е да се опазят и предадат кулинарните традиции на всички етнически групи и да се популяризира нематериалното наследство на региона.

Мярка 2.3: Туристическа инфраструктура и създаване на атракции

Изградени са 5 нови пешеходни маршрути от Туристическото дружество „Чумерна – 1901", а именно:

- ул. „Синджирци" – Христовски водопад – с. Руховци - 5 км.;
- с. Костел – крепост „Градище" при м. Валето – 2 км.;
- м. Иван Миланов – м. Слънчева поляна – м. Докса - 7 км.;
- м. Слънчева поляна – х. „Чумерна" – нова отсечка от маршрута х. „Буковец" – х. „Чумерна" – 3 км.;
- с. Дрента – м. Бутора - 7,5 км.

Всички те са почистени и маркирани и са поставени указателни табели за туристите. Изработени са рекламни материали, които се раздават на заинтересовани лица в гр. Елена, с. Дрента, с. Костел, с. Мийковци и х. „Чумерна" от където започват част от пешеходните маршрути.

Започнато е изграждане на нова чешма в м. Харамията.

Подновени и почистени, както и с нови информационни табели, са и следните пешеходни маршрути:

- с. Вълчовци – Къпиновски манастир;
- х. „Чумерна“ – с. Мийковци;
- гр. Елена – Марков камък – Раюв камък;
- х. „Буковец“ – х. „Чумерна“.

В края на 2022 г. бяха обособени 8 нови маршрута за планинско колоездене в Еленския Балкан. Те са с различна дължина и трудност, за да задоволят различните предпочитания на велосипедистите. Рекламирани са в сайта на Общинския туристически информационен център, както са раздадени и рекламни материали.

Приоритет 3: Подобряване състоянието на пътната инфраструктура и свързаност

Мярка 3.1: Общински пътища

В таблица по-долу са описани ремонтни и рехабилитационни дейности на участъци от общинската пътна мрежа.

№	Наименование и местонахождение на обекта	Стойност
1	Ремонт ул. „Недешковци“ – гр. Елена	78 925 лв.
2	Текущ ремонт на ул. „Дойно Граматик“ – гр. Елена	15 063 лв.
3	Текущ ремонт на ул. „Д-р Йордан Брадел“ – гр. Елена	27 374 лв.
4	Ремонт ул. „Девета“ – с. Беброво	26 845 лв.
5	Ремонт ул. „Казаци“ – гр. Елена	145 145 лв.
6	Ремонт път VTR 3138 / VTR 3137, Елена – Велювци /Големани/ (довършване)	74 699 лв.
7	Ремонт път VTR 3134 / VTR 3085, Яковци – Блъсковци /Титевци – Марафелци/ VTR 3085 (довършване)	90 182 лв.
8	Ремонт път VTR 3113 / VTR 1079, Лазарци – Мийковци / Високовци - Игнатовци	57 085 лв.
9	Ремонт път VTR 3135 / III – 551, Средни колиби – Елена / Яковци - Махалници	69 107 лв.
10	Ремонт път през м. Бръчковци до м. Витевци	57 088 лв.
11	Рехабилитация на местен път №35729.13.211 с. Каменари (за м. Токатлии)	115 660 лв.
12	Рехабилитация на улица в с. Средни колиби от О.Т.14А – О.Т.4А – О.Т.2А – О.Т.9А	40 448 лв.
13	Рехабилитация на ул. „Неювци“ – гр. Елена	28 811 лв.
14	Рехабилитация на ул. „Новачкини“ – гр. Елена	46 132 лв.

Стратегическа цел 2: Опазване на околната среда и подобряване условията за живот

Приоритет 4: По-добро управление на отпадъците

Мярка 4.1: Разделно събиране и сметоизвозване

През месец февруари бе подписан договор за изпълнение на проект „От компостиране към нулеви отпадъци – въвеждане на добри практики за превенция генериране на битови отпадъци чрез обучения за компостиране и създаване на обществен екологичен център на община Елена“ по процедура BG16M1OP002-2.009 Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците с източник на финансиране ЕФРР по Оперативна програма „Околна среда“. Срокът за изпълнението му е до 2024 г., а БФП е в размер на 383 464.59 лв. Проектът е с фокус предотвратяване образуването на биоразградими отпадъци в общността и домакинствата. Дейностите по проекта са съобразени с проучената добра практика на град Шамбери, Франция и включват: осъществяване на проучване за нагласите в общността и домакинствата; създаване на Обществен екологичен център и предоставяне на „зелени“ услуги за домашно и обществено компостиране; обучения на лица; предоставяне на 285 съда за компостиране в домакинства, 10 съда в 10 къщи за гости и 20 съда в 12 учебни заведения; обособяване на зони за компостиране в града; кампании за информиране и популяризиране. Проведена е откриваща пресконференция през месец декември, на която са раздавани и информационни материали. Избрани са изпълнители и са сключени договори за: доставка и монтаж на обзавеждане и техническо оборудване, доставка на компостери и специализирано оборудване, изпълнение на СМР и разработване на специализирано съдържание.

През 2022 г. приключи проект „Закриване и рекултивация на депо за битови отпадъци на територията на Община Елена“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ и със средства от общинския бюджет. Общата стойност на БФП е в размер на 1 487 513.61 лв. Основната дейност, свързана с техническата рекултивация на депото, е съпътствана от дейност по биологична рекултивация в срока на дълготрайност на проекта – 5 години.

Почистени са общо 6 терена с нерегламентирани замърсявания с отпадъци във връзка с предписание № П-11/25.02.2021 г. на РИОСВ – гр. Велико Търново за 2022 г., намиращи се на територията на община Елена – 2 в административния център, 1 в с. Руховци, 1 в с. Марян, 1 в с. Буйновци и 1 в с. Палици. С цел повишаване на знанията и културата на гражданите, ежегодно се организират кампании по доброволно почистване. Традиционно се провежда пролетно почистване чрез общи усилия – на местната власт и активни граждани с цел намаляване на нерегламентираните сметища. Община Елена и през 2022 г. стана част от инициативата „Да изчистим България заедно“ през месец септември като

Мярка 4.2: Инвестиции в сепариране и рециклиране на отпадъци

Рециклирани са 162,460 тона отпадъци, а разделно събраните се равняват на 13,440 тона за 2022 година. Отпадъците се извозват към Регионалната система за управление на отпадъците във Велико Търново, в която има и компостираща инсталация.

<u>Приоритет 5: Опазване на водите и почвите</u>

Мярка 5.1: Водоснабдяване и пречистване на отпадните води

За дейностите по тази мярка са изготвени прединвестиционни проучвания, които са на стойност 35 000 лв., финансирани от общинския бюджет.

Мярка 5.2: Бедствия и свлачища

Проект "Укрепване на общински път VTR 1079 (III - 662) - Елена - Лазарци - Мийковци при км. 3+950", който е свързан с отстраняване на свлачище в този участък, е с актуализирана количествено-стойностна сметка на стойност 1 009 900.67 лв. Изпратено е искане на 25.10.2022 г. до Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане (МКВП) към МС за включване във финансиране.

В „Програма за планово почистване на речни участъци с нарушена проводимост извън урбанизираните територии в област Велико Търново за периода 2022 – 2024 г.“ с цел превенция от наводнения са включени:

1. Участък от р. Веселина в землището на с. Тодювци, в района на мост на път с. Тодювци – с. Багалевци, с координати на моста N $42^0$52’05,2" E $25^0$49’57,4" и координати начало участък N $42^0$52’02" E $25^0$49’48,5" и край участък N $42^0$52’04,2" E $25^0$50’02,6" – **I-ви приоритет**, на стойност 247 781.00 лв.;
2. Два участъка от р. Бебровска, в землището на с. Беброво, преди и след мост на път II-53 Елена – Сливен, които не попадат в район със значителен потенциален риск от наводнение. В близост до тях са разположени земеделски земи, за които съществува опасност от заливане. Стойността е 29 030.00 лв.:
   - 1-ви - с дължина 437 м. от участък преди моста на път II-53 до границата на урбанизираната територия;
   - 2-ри - с дължина 110 м. след моста свързващ селото с ул. „Девета“ (Фарашката махала) след границата на урбанизираната територия – **I-ви приоритет.**

Превантивно са почистени общо 7 участъка на р. Еленска в границите на гр. Елена, натрупани наноси около мост в с. Тодювци, водостоци и канавки по път VTR 1079 Елена – Лазарци – Мийковци, както и канавки в с. Константин.

<u>Приоритет 6: Облагородяване на населените места</u>

Мярка 6.2: Жилищни сгради

За улеснение и повишаване на информираността на гражданите на официалния сайт на община Елена е създаден специален раздел: Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд. Там се публикуват необходимите документи, насоки за кандидатстване, както и важна информация, свързани с подмярка „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд“ към компонент „Нисковъглеродна икономика“ на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ).

Мярка 6.3: Градска среда и населени места

В средата на 2022 г. приключи проекта „Реконструкция и рехабилитация на ул. „Възрожденска“ и тротоари към съществуващи улици в гр. Елена“. Общата стойност на реално изплатените суми е в размер на 580 142.13 лв., финансиран по ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони. За период от 3 години – продължителността на проекта, са подменени съществуващи бордюри и е изградена нова тротоарна настилка от бетонови плочи на тротоари към 24 улици в общинския център с обща дължина 5,82 км. В този период е преасфалтирана и ул. „Възрожденска“, подменени са бордюрите и тротоарната настилка и са оформени зелени площи.

Ремонт и благоустрояване на централен градски площад и на съществуваща довеждаща и отвеждаща алейна мрежа до парк „Калето“ започна през юни 2022 г. Проектът е на стойност 620 000 лв., които са отпуснати с постановление на Министерски съвет. Предвиждат се възстановяване на настилките на площада, ново осветление и т. нар. сух фонтан, както и ново парково оборудване. Целта на инвестиционното намерение е осигуряване на устойчив и динамичен градски център с подобрени качества на живот и обновена социална среда.

През изминалата година са обновени детски площадки в гр. Елена и в по-големите села на територията на общината. Инвестицията е на стойност 30 000 лв., които са осигурени от общинския бюджет.

Изработен е проект за изготвяне на проектна документация на стойност 35 000 лв., който е на фаза „Технически проект“ от „Ремонт и благоустрояване на ПИ 27190.35.135 по КККР на гр. Елена“. Той е свързан с изграждане на осветление и разширяване на паркинг към тренировъчно игрище до стадион „Чумерна“.

Стратегическа цел 3: По-добра грижа за хората и развитие на човешкия и социалния капитал

Приоритет 7: Интегрирано взаимодействие и повишаване качеството на социалните и здравните услуги

Мярка 7.1: Модернизация на материалната база за предоставяне на здравни и социални услуги

През месец ноември 2022 г. е подадено проектно предложение „Патронажна мобилност за доставка на обяд в община Елена“ по целева програма „Патронажна мобилност за доставка на топъл обяд“, финансиран от Фонд „Социална закрила“ към Министерството на труда и социалната политика. Проектът за нуждите на Домашния социален патронаж е с общ бюджет 35 800 лв.. Социалното заведение разполага с 2 автомобила за разнос, но големият брой потребители и отдалечеността на селата от градския център обуславят нуждата от още едно превозно средство. С реализирането на проектното предложение ще се осигури постоянен хранителен режим и спокойствие на потребителите, ще се подобри качеството на живот на хората с увреждания и ще се постигне социална интеграция на възрастните, като част от най-уязвимите групи лица в риск.

Мярка 7.2: Внедряване на нови социални и здравни услуги

С цел подобряване на професионалната компетентност и сътрудничеството със заинтересованите страни на служителите от социалните услуги са проведени 34 обучения и 22 супервизии през изминалата 2022 г.

През 2022 г. Община Елена придоби сградния фонд на затворената общинска болница, в която се помещава и „Хоспис Елена“ ООД. Средствата за сделката са от общинския бюджет.

Приоритет 8: Създаване на по-привлекателна среда за учене и спорт

Мярка 8.1: Модернизиране на образователните институции

Чрез проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2022 г. се осъществи обновяване на кабинет за ресурсно подпомагане на ученици със специални образователни потребности в СУ „Иван Момчилов“, гр. Елена. Той е оборудван с нови мебели, лаптоп, принтер и мултимедиен проектор. Обособени са и различни кътове за обучение и игра.

В същото училище е обновен и кабинетът по Физика и астрономия.

През изминалата 2022 г. в ДГ „Радост“ - гр. Елена, е закупено оборудване на обща стойност 11 990 лв. Финансирането е по капиталов разход и от преходен остатък от бюджета на ДГ. Монтирани са 4 броя интерактивни дъски с мултимедийни проектори.

Обновени са съоръженията в дворното пространство на детска градина „Щастливо детство“ в с. Константин. Инвестицията е на стойност 6 203 лв.

<u>Приоритет 9: Развитие на културните дейности и съхранение на местните традиции и обичаи</u>

Мярка 9.1: Културна инфраструктура

През месец април 2022 г. са сключени два договора за изпълнение на проекти по процедура BG06RDNP001-7.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 7.6 „Проучване и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“ от мярка 7 "Основни услуги и обновяване на селата в селските райони" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. за период от 36 месеца, а именно:

- „Ремонт, реставрация, подобряване на околното пространство и вертикална планировка на Църква „Свети Никола“ град Елена“ на стойност 577 250.76 лв. Предвиждат се конструктивни и архитектурни дейности и работи по сградата на църквата, камбанарията, оградата и двора, както и реставрация на стенописи.
- „Ремонт, реставрация, подобряване на околното пространство на камбанария и реставрационно-консервационни работи в Църква „Успение Богородично“ град Елена“ на стойност 574 866.07 лв. Предвиждат се конструктивни и архитектурни дейности, работи по камбанарията и околното пространство, както и реставрация на стенописи.

С осъществяването на тези два проекта ще се съхранят духовните и културните идентичност и традиции, както и ще допринесат за културното развитие и подобряване на средата и условията за живот в селския район.

Към момента на този доклад тече договор за изпълнение на проект „Поддържане, възстановяване, популяризиране и подобряване на културното наследство чрез закупуване на осветителна и озвучителна техника, носии и сценични облекла за обогатяване и подобряване качеството на предлаганите услуги от Народно читалище „Напредък – Елена – 1863“ гр. Елена“ на обща стойност 94 577.20 лв. Избрани са изпълнители и са сключени договори за доставка и монтаж на осветителна и озвучителна техника и за изработка на носии и сценични облекла.

Мярка 9.2: Културен обмен и сътрудничество

Първото издание на Елена арт фест „Дървото е живот“ се състоя през юни в партньорство с катедрата „Туризъм“ на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. В него бяха включени два пленера - по дървопластика и по живопис - „Култура във вечността“, с участието на художници от град Меджидия, Румъния. В програмата бяха включени и два уъркшопа – калиграфия и мозайка. В края на събитието всички творби бяха представени в обща изложба.

Фестивалите, съборите и тематичните празници са част от живота на еленчани, но са и притегателен фактор за гостите от страната и чужбина. Като основна линия в ежегодно организираните Европейски дни на художествените занаяти, Празник на еленския бут и Медена седянка по еленски е съчетаването на традиционност и съвременност.

Ежегодно се организира „Детска лятна академия“ за деца от с. Константин. с. Беброво, с. Каменари и с. Блъсковци, финансирана от Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни. Целта е да се интегрират деца и ученици от малките населени места чрез културни и образователни инициативи.

Проектът „С ритъма на танца“, изработен от Център за подкрепа за личностно развитие – Елена, е на стойност 23 546 лв. и цели създаване на съвременна и благоприятна среда за развитие на децата от общината и мотивиране за изяви на регионално и национално ниво. Това е възможно чрез обзавеждане на вече съществуваща група за народни песни и танци към ЦПЛР, както и оборудване на специализиран кабинет по фолклор. Кандидатстването е по Национална програма „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ на Министерство на образованието. Проектът е одобрен през месец септември 2022 г. и финансиран през месец октомври.

<u>Приоритет 10: Подобряване на местното самоуправление</u>

Мярка 10.1: Повишаване капацитета на управление на общинската администрация

През изминалата година двама служители на общинска администрация са преминали успешно е-модул за самообучение „Кибер хигиена при използване на е-поща“. Обучението е по проект на Институт по публична администрация с № BG05SFOP001-2.017-0001/28.11.2019 г. „Дигитална трансформация в обучението – дигитална компетентност и учене“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд.

В началото на 2022 г. се осъществи дигитализация на вътрешния документооборот в общинска администрация чрез внедряване на софтуер за е-управление. В резултат се подобри взаимодействието между отделните звена, тъй като се намали обменът на документи на хартия, което, от своя страна, допринася за опазване на околната среда.

Мярка 10.2: Партньорство и развитие на социалния капитал

Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група общини Елена и Златарица“ подготви и подаде документи за участие в процедура за подбор на местни инициативни групи, които да получават финансиране за подготвителни дейности по изработване на стратегия за местно развитие. Чрез нея и заложените в нея допустими и необходими

финансови инструменти могат да бъдат решени местни проблеми, въведени иновации, реализирани нови бизнес начинания и социална подкрепа, извършени дейности по опазване на околната среда и местните природни и културно-исторически паметници, възраждане на местните занаяти и съхранението им.

Община Елена продължава партньорството си с община Меджидия, Румъния. След като проектът „Култура във вечността“ по Програма за трансгранично сътрудничество „Interreg V-A Румъния-България“ 2014-2020 г. приключва през 2021 г. с откриването на Картинната галерия в града, е повишена туристическата атрактивност в трансграничния регион. Изминалата година е първата от периода на устойчивост на проекта, в която е реализиран пленер по живопис „Култура във вечността“, част от първото издание на Елена арт фест „Дървото е живот“. По време на пленера жителите и гостите на Елена имаха възможността да наблюдават изработването на различни творби, които, в края на събитието, станаха част от изложба.

Картинната галерия е вече утвърдено място за организиране на изложби и културни събития.

IV. ДЕЙСТВИЯТА, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО

Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Предмет на наблюдение са изпълнението на целите и приоритетите на Плана за интегрирано развитие на община Елена, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението.

Наблюдението върху резултатите се осъществява посредством: анализ на резултатите, които са разписани за постигане във всеки един от проектите с външно или собствено финансиране; анализиране на данни от общински регистри за различните публични услуги, предлагани от Общината; набиране на статистическа информация от различни институции и анализ на данните.

В съответствие с чл. 72, ал. 2 от ППЗРР за резултатите от наблюдението на изпълнението на ПИРО се разработва годишен доклад.

Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО през 2022 година, както и мерките за тяхното преодоляване

Липсата на редовно правителство е предпоставка за неизпълнение на дейности, заложени в ПИРО, тъй като няма актуализиран бюджет на национално ниво.

Липсва актуална статистическа информация за всички области на социално-икономическия живот на територията на общината.

Слаб е интересът към енергийната и ресурсна ефективност. Липсва интерес и към икономическа рентабилност за използване на ВЕИ. В тази връзка Община Елена организира информационна кампания за кандидатстване по програма за енергийна ефективност и предлага помощ при самото кандидатстване.

Намалява предприемаческата активност, както и инвестициите в преработващата промишленост. Поради това СНЦ „МИГ общини Елена и Златарица“ организира обучения, информационни срещи и оказва методическа помощ при кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ.

Ниският социален капитал е сред основните проблеми за развитието на град Елена и туризма на територията, подобно на повечето общности в България.

Ниският брой живущи в малки и отдалечени населени места затруднява тяхната поддръжка. Друг проблем, свързан с населението, е отрицателният естествен прираст. В гр. Елена населението намалява и поради отрицателен механичен прираст.

Недостиг на финансови средства за подобряване състоянието на инфраструктурата.

През 2022 г. Общината продължи работата по обявените процедури по оперативните програми. Привлечен е допълнителен финансов ресурс чрез договори за предоставяне на БФП, както и са реализирани значителен брой проекти за подобряване условията и качеството на живот на населението на общината.

Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината

Съгласно Закона за регионалното развитие и Правилника за неговото прилагане планът за интегрирано развитие на община Елена, както и годишният доклад за наблюдението на изпълнението му са публични и се оповестяват на страницата на общината в интернет.

Главната цел на действията за прилагане на принципа за информация и публичност и на принципа за партньорство е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участници в процеса на формирането и прилагането на местната политика за устойчиво развитие, очаквани резултати и ползи за местната общност, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

В рамките на всеки проект, изпълняван през 2022 г., са предвидени мерки за осигуряване на информация и публичност, включително периодични информационни кампании сред целевите групи, публикации на сайта на общината и социалните мрежи, пресконференции, публикации в местни, регионални и национални медии.

Мерките за постигане на необходимото съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени

Разработването на секторни стратегически документи се извършва в контекста на заложените стратегически цели на ПИРО Елена 2021-2027 г. с цел осигуряване на информация и постигане на съответствие. Мерките, които се предприемат са разглеждане

на предложения от заинтересованите страни в постоянните комисии на Общинския съвет, внасяне на предложения за решения и актуализиране на наредби, стратегии, програми и планове от Общински съвет. В допълнение, програмирането и изготвянето на проектни предложения в различните сектори се синхронизира със секторната политика, от една страна, и със стратегическите цели и приоритети, заложени в ПИРО, от друга. Мониторинга, контрола и отчитането на резултатите от изпълнението на секторните стратегически документи намира отражение в годишния доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО Елена.

ПИРО Елена 2021-2027 г. включва мерки, които ще допринесат за намаление на натиска върху околната среда, който е в резултат от различните по вид антропогенни дейности на територията на общината. По тази причина се провеждат информационни кампании, семинари, консултантска и техническа помощ, чиито кумулативни резултати ще допринесат до постигане на една от основните стратегически цели на НСАИКПД, а именно – „Повишаване на осведомеността: подобряване на образованието, приемане и участие на обществото в действията за адаптация“.

Мерките за прилагане принципа на партньорство

Работата в партньорство означава съвместно вземане на решения и координация на техните изпълнения. Практиката показва, че решенията, които първоначално са общо приети от мнозинството партньори, намира висока обществена подкрепа в процеса на реализация. В управлението на политиките за регионално развитие са въвлечени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни – институции, организации, административни звена, общности от юридически и физически с конкретен интерес към реализацията на публична политика или план. Основният показател за успеха на ПИРО е до каква степен са удовлетворени очакванията на заинтересованите страни.

Община Елена съвместно с общини Стражица, Лясковец и Златарица изпълни проект, насочен към подобряване качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора през 2022 г. С цел организиране на културни и спортни събития, партньорствата са както с горе изложените общини, така и с други съседни на Елена.

СНЦ „МИГ общини Елена и Златарица“ работи в дългогодишно партньорство с община Златарица и оказва методическа помощ при кандидатстване по проекти.

Община Елена поддържа партньорството си с община Меджидия, Румъния дори и след приключването на общия проект „Култура във вечността“.

Резултатите от извършени оценки към края на 2022 година

От изложените факти и данни за изпълнението на плана за интегрирано развитие на община Елена може да се обобщи, че през 2022 г. е постигнат напредък и по трите стратегически цели. В различни сектори и направления се очертават трайни тенденции на изменение в положителна насока, свързани с подобряване на инфраструктурата, разширяване на броя на социалните услуги и подпомагане развитието на бизнеса и селското стопанство.

V. ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

Проекти, приключени или в процес на изпълнение през 2022 г., допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ПИРО са представени в следната таблица:

Наименование на проект	Размер на средства	Източници на финансиране
Инвестиции за подобряване дейността на Елена Мес ООД	Обща стойност: 78 085.00 лв. БФП: 39 042.49 лв.	ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП)
Стимулиране на икономическата активност и създаване на заетост в община Елена чрез прилагане на иновативни подходи	Обща стойност: 390 837.36 лв. БФП: 390 837.36 лв.	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г
В търсене на изгубените корени	Обща стойност: 70 510.00 лв. Изплатена БФП: 60 366.67 лв.	ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП)
От компостиране към нулеви отпадъци – въвеждане на добри практики за превенция генериране на битови отпадъци чрез обучения за компостиране и създаване на обществен екологичен център на община Елена	Обща стойност: 391 080.03 лв. БФП: 383 464.59 лв	ЕФРР по Оперативна програма „Околна среда“
Укрепване на общински път VTR 1079 (III - 662) - Елена - Лазарци - Мийковци при км. 3+950	Обща стойност: 1 009 900.67 лв. БФП: 1 009 900.67 лв.	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане (МКВП) към МС
Реконструкция и рехабилитация на ул. „Възрожденска“ и тротоари към съществуващи улици в гр. Елена	Обща стойност: 582 930.23 лв. БФП: 580 142.13 лв.	ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони
Ремонт, реставрация, подобряване на околното пространство и вертикална планировка на църква „Свети Никола“ град Елена	Обща стойност: 577 250.76 лв. БФП: 577 250.76 лв.	ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП)
Ремонт, реставрация, подобряване на околното пространство на камбанария и реставрационно-консервационни работи в църква „Успение Богородично“ град Елена	Обща стойност: 574 866.07 лв. БФП: 574 866.07 лв.	ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП)

Поддържане, възстановяване, популяризиране и подобряване на културното наследство чрез закупуване на осветителна и озвучителна техника, носии и сценични облекла за обогатяване и подобряване качеството на предлаганите услуги от Народно читалище „Напредък – Елена – 1863“ гр. Елена“	Обща стойност: 94 577.20 лв. БФП: 94 577.20 лв.	ЕЗФРСР по Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП)
С ритъма на танца	Обща стойност: 23 546.00 лв. БФП: 23 546.00	Национална програма „Подкрепа за личностното развитие на децата и учениците“ на Министерството на образованието и науката
Патронажна мобилност за доставка на обяд в община Елена	Обща стойност: 35 800 лв. БФП: 35 800 лв.	Фонд „Социална закрила“ към Министерството на труда и социалната политика
Патронажна грижа в общините Елена, Златарица, Лясковец и Стражица – Компонент 4	Обща стойност: 147 963.14 лв. Изплатена БФП: 147 963.14 лв.	ЕСФ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
Патронажна грижа + в община Елена – Компонент 3	Обща стойност: 47 244.96 лв. БФП: 47 244.96 лв.	ЕСФ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
Патронажна грижа + в община Елена – Компонент 2	Обща стойност: 91 107.88 лв. БФП: 91 107.88 лв.	ЕСФ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
Патронажна грижа + в община Елена	Обща стойност: 175 966.71 лв. Изплатена БФП: 175 966.71 лв.	ЕСФ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
Топъл обяд в община Елена	Обща стойност: 52 750.06 лв. БФП: 52 750.06 лв.	ЕСФ+ по Оперативна програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО

Заключението, което може да се направи след преглед на настоящия доклад, е, че дейностите на общинска администрация кореспондират с плана за интегрираното развитие

на общината за периода 2021-2027 г. Те следват заложените стратегически намерения общината да се превърне в просперираща туристически район с национално значение, който осигурява привлекателна среда за учение и спортуване, реализира природосъобразен живот на основата на биологично земеделие и съхранено културно-историческо наследство, посредством инвестиране в инфраструктурата, човешките ресурси и туризма, с помощта на финансови средства от Европейския съюз, държавни и общински средства.

Броят на социалните услуги се е увеличил, както и тяхното разнообразие и обхват на целеви групи. Повечето проекти, реализирани през 2022 г., са свързани с повишаването на качеството им.

С оглед на иновациите в рекламирането на туристически дестинации, община Елена може да се популяризира като такава с богатото си културно наследство и красива природа чрез мобилна туристическа платформа.

Срокът за изпълнение на приоритетите и мерките, заложени в плана за интегрираното развитие на община Елена, е 2022-2027 година. Поради този факт това е първият годишен доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО и е невъзможно да се сравни с предходни години.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО НА ОБЩИНА ЕЛЕНА ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Стратегическа цел 1: Създаване на условия за бизнес с по-висока добавена стойност в местната икономика

Индикатори за продукт					
Приоритет, мярка	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Целева стойност**	**Достигната стойност през 2022 г.**
Приоритет 1					
Мярка 1.1	Подкрепени предприятия	брой	Община Елена	5	0
	Проведени обучения и семинари	брой	Община Елена	5	0
	Предоставена консултантска и техническа помощ	брой	Община Елена	15	0
Мярка 1.2	Подпомогнати земеделски производители	брой	Община Елена	15	0
	Създадени центрове за личностно развитие и консултации	брой	Община Елена, ИСУН	1	0
	Предоставена консултантска и техническа помощ	брой	СНЦ „МИГ общини Елена и Златарица“	15	8
	Проведени обучения и семинари	брой	СНЦ „МИГ общини Елена и Златарица“	5	3
	Подкрепени нови предприятия	брой	Община Елена	5	0
Приоритет 2					
Мярка 2.1	Стратегия за развитие на туризма	брой	Община Елена	1	0

	Създаване на формални и неформални партньорства	брой	Община Елена, СНЦ „МИГ общини Елена и Златарица“	1	0
	Участия на туристически борси и изложения	брой	Община Елена	3	3
	Териториална марка за качество	брой	Община Елена	1	0
Мярка 2.2	Подкрепена инфраструктура в областта на културата и туризма	брой	Община Елена, Музей на Възраждането, ИСУН	5	0
	Реализирани проекти за дигитализиране и популяризиране на културно-историческото наследство	брой	Музей на Възраждането, ИСУН	2	0
	Организации осъществяващи трансгранично сътрудничество	брой	Община Елена	2	0
Мярка 2.3	Проектирана ски зона	брой	Община Елена	1	0
	Създаден посетителски център на „Еленския бут“	брой	Община Елена	1	0
	Изграден компактен планетариум	брой	Община Елена	1	0
	Изградена нова туристическа инфраструктура	км.	Община Елена, ТД „Чумерна – 1901“	180	239.3 км.
	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	кв. м.	Община Елена, ИСУН	2348	0

Приоритет 3					
Мярка 3.1	Дължина на реконструираните и модернизирани пътища	км.	Община Елена	18	7 км.

Индикатори за резултат					
Стратегическа цел	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Целева стойност**	**Достигната стойност през 2022 г.**
Стратегическа цел 1	Предприятия с по-висок оборот	брой	Община Елена	3	0
	Предприятия с по-висока добавена стойност на служител	брой	Община Елена	3	0
	МСП реализирали енергийна и ресурсна ефективност	брой	Община Елена	5	0
	Привлечени външни инвеститори	брой	Община Елена	2	0
	Туристи/посещения на подпомогнатите обекти (на година)	брой	Община Елена	25 000	0
	Ползватели на подкрепяната културна инфраструктура	брой	Община Елена	20 000	0
	Ползватели на реконструирани и модернизирани пътища	брой	Община Елена	8 358	6 184

Стратегическа цел 2: Опазване на околната среда и подобряване условията на живот

Индикатори за продукт					
Приоритет, мярка	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Целева стойност**	**Достигната стойност през 2022 г.**
Приоритет 4					
Мярка 4.1	Създадено общинско дружество за управление на отпадъци	брой	Община Елена	1	0
	Ликвидирани нерегламентирани сметища	брой	Община Елена	10	6
	Проведени информационна кампания и семинари за повишаване на знанията и културата на гражданите за отпадъците	брой	Община Елена	4	1
Мярка 4.2	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци	тон/год.	Община Елена, ИСУН	1 500	0
	Инвестиции в съоръжения за разделно събиране на отпадъци	лева	Община Елена, ИСУН	1 000 000	0
Приоритет 5					
Мярка 5.1	Дължина на новите или консолидираните тръби за битови нужди	м.	ВиК – Йовковци, Община Елена	1 100	0
	Реализирани проекти за събиране на отпадъчни води, нови или консолидирани	брой	ВиК – Йовковци, Община Елена, ИСУН	1	0

	Нов или подобрен капацитет за почистване на отпадъчни води (ПСОВ)	брой	ВиК – Йовковци, Община Елена	1	0
Мярка 5.2	Отстраняване и укрепване на свлачища за защита на хора, активни и естествената околна среда	брой	Община Елена	1	0
	Кампании по почистване на деретата и реките	брой	Община Елена	6	1
Приоритет 6					
Мярка 6.1	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	кв.м.	Община Елена, ИСУН	7 936	0
	Публични сгради с внедрени ВЕИ	брой	Община Елена, ИСУН	4	0
Мярка 6.2	Жилища с подобрени енергийни характеристики (многофамилни)	брой	Община Елена, ИСУН	3	0
	Жилища с подобрени енергийни характеристики (еднофамилни)	брой	Община Елена, ИСУН	40	0
Мярка 6.3	Повърхностна площ на подкрепяната зелена инфраструктура в градска среда	кв.м.	Община Елена, ИСУН	30 000	350
	Повърхностна площ на подкрепяната зелена инфраструктура в селата	кв.м.	Община Елена, ИСУН	36 100	0

	Реиновирани фасади на обществени сгради	брой	Община Елена, ИСУН	14	0
	Осъществени проекти за модернизация на уличното осветление	брой	Община Елена, ИСУН	1	0
	Подобрена улична мрежа	м.	Община Елена, ИСУН	1 800	0
	Облагородени публични пространства	кв.м.	Община Елена, ИСУН	9 500	720
	Проект за градска мобилност	брой	Община Елена, ИСУН	1	0
	Подкрепяна велосипедна инфраструктура	км.	Община Елена, ИСУН	2	0
	Зарядни станции за електромобили	брой	Община Елена, ИСУН	1	0
	Е-мобил за нуждите на общината	брой	Община Елена, ИСУН	1	0
	Организации осъществяващи трансгранично сътрудничество	брой	Община Елена, ИСУН	2	0

Индикатори за резултат					
Стратегическа цел	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Целева стойност**	**Достигната стойност през 2022 г.**
Стратегическа цел 2	Рециклирани отпадъци	тон/год.	Община Елена	227	162,460
	Разделно събрани отпадъци	тон/год.	Община Елена	7 120	13,440
	Жители, свързани към подобрени системи за снабдяване с вода	брой	Община Елена, ВиК – Йовковци	1 383	0
	Жители, свързани към системи за вторично	брой	Община Елена, ВиК – Йовковци	4 272	0

	пречистване на отпадъчни води				
	Жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения	брой	Община Елена, ВиК – Йовковци	7 739	6 750
	Сгради с подобрена енергийна класификация (жилищни и обществени нежилищни)	брой	Община Елена	53	0
	Жители, които имат достъп до нова и модернизирана зелена инфраструктура в градска среда	брой	Община Елена	4 272	5 555
	Жители, които имат достъп до нова и модернизирана зелена инфраструктура в селата на общината	брой	Община Елена	2 728	0
	Жители, които ползват рехабилитирани и модернизирани улици и осветление	брой	Община Елена	7 027	0
	Годишен брой на лицата, използващи специално предназначената велосипедна инфраструктура	брой	Община Елена	929	0
	Ползватели на подкрепяната културна инфраструктура (сгради с читалища)	брой	Община Елена	555	0

Стратегическа цел 3: По-добра грижа за хората и развитие на човешкия и социалния капитал

Индикатори за продукт					
Приоритет, мярка	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Целева стойност**	**Достигната стойност през 2022 г.**
Приоритет 7					
Мярка 7.1	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	кв.м.	Община Елена, ИСУН	780.38	0
	Капацитет на подкрепяната социална инфраструктура (без жилищна)	брой	Община Елена, ИСУН	85	0
Мярка 7.2	Проведени обучения и супервизия на персонала за предоставяне на здравни и/или социални услуги	брой	Община Елена	2	56
	Предоставяне на нови и/или интегрирани социални и здравни услуги	брой	Община Елена, ИСУН	3	0
	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	кв.м.	Община Елена, ИСУН	4 936	0
Приоритет 8					
Мярка 8.1	Капацитет на класните стаи на подкрепяната образователна инфраструктура (модернизирани)	кв.м.	Община Елена, Национални програми	150	70

	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	кв.м.	Община Елена, ИСУН	3 096	0
	Подобрена образователна инфраструктура (дворно място и спортни площадки)	кв.м.	Община Елена, Национални програми	1 600	102
Мярка 8.2	Организиране и провеждане на обучения	брой	Община Елена	5	0
Мярка 8.3	Подобрена спортна инфраструктура	кв.	Община Елена, ИСУН	180	0
	Възстановено трасе по мотокрос	дка	Община Елена, ИСУН	110	0
Приоритет 9					
Мярка 9.1	Подкрепена инфраструктура в областта на културата и туризма	кв.м.	Община Елена, ИСУН	1 206	0
Мярка 9.2	Проведени пленери	брой	Община Елена, Програмите на ЕС	6	2
	Организирани и проведени нови културни мероприятия, в т.ч. и международни	брой	Община Елена, Програмите на ЕС	12	1
	Организации осъществяващи трансгранично сътрудничество	брой	Община Елена, ИСУН, Програмите на ЕС	2	0
Приоритет 10					
Мярка 10.1	Проведени обучения на персонала на	брой	Община Елена	5	2

	общинската администрация				
	Проекти за дигитализация на управленските процеси и административните услуги	брой	Община Елена, ИСУН	1	0
Мярка 10.2	Водени от общностите стратегии за местно развитие	брой	СНЦ „МИГ общини Елена и Златарица“	1	0
	Разработени и приложени механизми за участие на гражданите и бизнеса в местното управление	брой	Община Елена	5	0
	Дейности по сътрудничество с местни и международни партньори	брой	Община Елена	3	0

Индикатори за резултат					
Стратегическа цел	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Целева стойност**	**Достигната стойност през 2022 г.**
Стратегическа цел 3	Годишен брой на лицата, които използват въведените нови здравни и социални услуги	брой	Община Елена, АСП	85	0
	Годишен брой на децата, използващи подкрепената образователна инфраструктура	брой	Община Елена, ИСУН	293	328

	Годишен брой на лицата, които използват подкрепяните съоръжения за социални грижи	брой	Община Елена, АСП	85	0
	Участници, които при напускане на операцията получават квалификация и/или придобиват ключови компетенции	брой	Община Елена, ИСУН	50	0
	Годишен брой на лицата, които използват подкрепената спортна инфраструктура	брой	Община Елена, ИСУН	35	0
	Ползватели на подкрепяната културна инфраструктура	брой	Община Елена, ИСУН	300	0
	Обучен административен персонал	брой	Община Елена	9	2
	Заинтересовани страни/институции с повишен капацитет за сътрудничество	брой	Община Елена, ИСУН	5	0
	Участия на гражданите и бизнеса в процеса по вземане на решения	брой	Община Елена, ИСУН	20	0
	Жители, които се възползват от новите дигитални услуги на общината	брой	Община Елена	1 624	0
	Заинтересовани страни/институции с повишен капацитет за	брой	Община Елена, ИСУН	5	0

	трансгранично сътрудничество				